

sygn. akt IC 2154/21

WYROK W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2022 roku

Sąd Rejonowy w Częstochowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Kasperkiewicz - Jeruszka

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2022 roku w Częstochowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. D.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna

z siedzibą w S.

o zapłatę

1. powództwo oddala.

2. zasądza od powoda W. D. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. kwotę 287 zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

sygn. akt IC 2154/21

UZASADNIENIE

Powód W. D. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. kwoty 763,39 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczanymi od kwot:

- 462,06 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem częściowego odszkodowania za uszkodzenie pojazdu marki O. nr. rej. (...)

- 1,33 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 462,06 zł od 27.01.2021 r. do dnia 11.02.2021 r.

- kwoty 300 zł za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem kosztu wykonanej kalkulacji kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu.

Powód domagał się także zasądzenia kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód wskazał, że dochodzona pozwem kwota stanowi odszkodowanie za skutki zdarzenia drogowego z dnia 27 grudnia 2020 roku, w którym uszkodzeniu uległ pojazd marki O. (...) o nr rej. (...) należący do R. M.. Poszkodowany posiadał dobrowolne ubezpieczenie autocasco udzielone przez pozwanego. Pozwany przyjął odpowiedzialność za szkodę i wypłacił na rzecz poszkodowanego odszkodowanie w wysokości 2.640,31 zł. Powód nabył przedmiotową wierzytelność od poszkodowanego w wyniku umowy cesji z dnia 27 stycznia 2021 roku. W ocenie powoda odszkodowanie wypłacone przez pozwanego było zaniżone. Powód zlecił sporządzenie ekspertyzy, z której wynika, że rzeczywiste koszty naprawy pojazdu wynosiły 3.102,37 zł brutto. Koszt wykonania ekspertyzy wyniósł 300 zł netto. Roszczenie powoda stanowi różnicę pomiędzy sumą rzeczywistych kosztów naprawy

pojazdu uszkodzonego, skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie od tej kwoty oraz kosztu sporządzenia ekspertyzy prywatnej, a dotychczas wypłaconym przez pozwanego odszkodowaniem.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim w dniu 26 lutego 2021 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I Nc 329/21.

Pozwany wniósł sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, w którym nie uznał roszczenia powoda i wniósł o jego oddalenie w całości, jak również zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Uzasadniając swoje stanowisko przyznał, że przyjął na siebie odpowiedzialność za szkodę z dnia 27 grudnia 2020 roku i wypłacił z tego tytułu poszkodowanemu kwotę 2.640,31 zł. W jego ocenie kwota ta była wystarczająca do przeprowadzenia pełnowartościowej naprawy pojazdu, a powód nie wykazał, aby poniesione w tym kierunku koszty przekroczyły wypłacone odszkodowanie. Wskazał, że działania towarzystwa były zgodnie z treścią umowy ubezpieczenia oraz OWU. Pozwany zakwestionował też zasadność dochodzenia przez powoda kosztów sporządzenia ekspertyzy, jako wydatku niezgodnego z ubezpieczycielem.

W replice na sprzeciw powód wskazał, że poszkodowany zawarł z pozwanym polisę AC w wariantcie (...), to jest rozliczenia szkody wg metody serwisowej, która polega na tym, że aby ubezpieczony zachował prawo do wypłaty odszkodowania musi uprzednio uzgodnić z pozwanym koszty i sposób naprawy oraz jej udokumentowanie poprzez przedłożenie stosownych faktur i rachunków. Zdaniem powoda postanowienia OWU AC w zakresie, w jakim uzależniają możliwość skorzystania z rozliczenia szkody wg metody serwisowej, czyli ustalenia wysokości należnego odszkodowania od udokumentowania naprawy pojazdu poprzez przedłożenie rachunków lub faktur dotyczących robocizny, części zamiennych i materiałów stanowią w świetle art. 385¹ k.c. niedozwolone postanowienia umowne.

Sąd ustalił następujący, stan faktyczny:

W dniu 27 grudnia 2020 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ należący do pojazdu marki O. (...) o nr rej. (...), należący do R. M.. Poszkodowany był w chwili zdarzenia objęty ochroną ubezpieczeniową z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia autocasco udzielanym przez pozwanego – (...) Spółki Akcyjnej w S.. Polisa AC z dnia 27 listopada 2020 roku została zawarta w wariantcie serwisowym (...), za którą zapłacił wyższą składkę. Poszkodowany zgłosił szkodę pozwanemu, który po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, co do zasady uznał swoją odpowiedzialność za przedmiotową szkodę, stwierdzając szkodę częściową i wypłacił z tego tytułu poszkodowanemu kwotę 2.640,31 zł. Szkodą została wyliczona w wariantcie kosztorysowym wobec nieprzedłożenia przez poszkodowanego faktury VAT za naprawę pojazdu.

(**dowód:** bezsporne, a także: zgłoszenie szkody – akta szkody na płycie CD k. 47; akta postępowania likwidacyjnego na płycie CD i decyzja ubezpieczyciela – akta szkody na płycie CD k. 47; polisa (...) nr (...) - K. (...) k. 16; OWU k. 17-34; umowa cesji z 20.02.20r. k.7)

Szkoda została wyliczona w wariantcie kosztorysowym wobec nieprzedłożenia przez poszkodowanego faktury (...) za naprawę pojazdu (bezsporne).

W wyniku umowy cesji z dnia 20 lutego 2020 roku poszkodowany zbył przysługującą mu wierzytelność obejmującą roszczenie odszkodowawcze dotyczące przedmiotowej szkody na rzecz powoda W. D.. Po nabyciu spornej wierzytelności powód uznał, że odszkodowanie jest zaniżone, w związku z czym zlecił wykonanie prywatnej ekspertyzy w zakresie rzeczywistych kosztów niezbędnych do przywrócenia pojazdu do stanu sprzed wypadku. Koszt wykonania ekspertyzy wyniósł 300 zł brutto. Zgodnie z jej treścią rzeczywista wysokość kosztów naprawy uszkodzonego samochodu O. o nr rej. (...) wynosiła 3.102,37 zł.

(**dowód:** umowa cesji z 27.01.21r. k.6-7; akta postępowania likwidacyjnego na płycie CD k.47; prywatna kalkulacja kosztów naprawy pojazdu k.9-14; faktura VAT z dn. 11.02.2021r. za wykonanie kalkulacji naprawy. k.14)

Ustalając stan faktyczny Sąd dał wiarę zgromadzonym w sprawie dowodom z dokumentów. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, iż dokumenty sporządzone zostały przez osoby, których podpisy znajdują się pod ich treścią lub też, że pochodzą one od organów w ich treści wskazanych. Forma i treść tych pism są właściwe dla dokonania wskazanych w nich czynności.

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny był pomiędzy stronami częściowo sporny. Niespornym było, że poszkodowanego i pozwanego łączyła umowa ubezpieczenia majątkowego tzw. autocasco. Pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności odszkodowawczej w związku ze zdarzeniem z dnia 27 grudnia 2020 roku i stał na stanowisku, że wypłacone w związku z tym odszkodowanie było obliczone zgodnie z treścią polisy AC oraz OWU. Pozwany nie kwestionował też legitymacji czynnej powoda.

Spór wyniknął natomiast na tle wysokości odszkodowania należnego z tytułu zaistniałej szkody komunikacyjnej w pojeździe. Powód zarzucał abuzywność zapisów Ogólnych Warunków Ubezpieczenia do polisy AC na podstawie których pozwany dokonał wyliczenia odszkodowania.

Podstawę prawną żądania powoda stanowił art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej (tj. Dz. U. z 2010 r. nr 11 poz. 66 z póź. zm.) zgodnie z którym źródłem ochrony ubezpieczeniowej jest umowa ubezpieczenia. Wskazana ustawa nie definiuje umowy ubezpieczenia, natomiast art. 805 § 1 k.c. określa obowiązki stron umowy ubezpieczenia. Zgodnie z tym przepisem przez zawarcie takiej umowy ubezpieczyciel zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa , spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Szkoda była likwidowana z polisy autocasco poszkodowanej. Autocasco jest dobrowolnym ubezpieczeniem komunikacyjnym, uregulowanym w tytule XXVII ustawy Kodeks cywilny. Art. 805 § 2 k.p.c. cytowanego przepisu mówi o tym, że świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Po przeanalizowaniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd stwierdził, że roszczenie powoda nie jest uzasadnione.

Należy zwrócić uwagę, że poszkodowany R. M. zawarł z pozwanym polisę AC w wariantcie (...), to jest rozliczenia szkody wg metody serwisowej, która polega na tym, że aby ubezpieczony zachował prawo do wypłaty odszkodowania musi uprzednio uzgodnić z pozwanym koszty i sposób naprawy oraz udokumentować wysokość szkody poprzez przedłożenie stosownych faktur i rachunków. W § 40 pkt 1 ust.1 OWU wskazano, że w przypadku szkody częściowej w wariantcie (...) odszkodowanie ustala się na podstawie naprawczych norm czasowych określonych przez producenta pojazdu, średniej arytmetycznej stawki za roboczogodzinę ustaloną na podstawie cen usług stosowanych przez warsztaty porównywalnej kategorii do warsztatu dokonującego naprawy, działające na terenie powiatu naprawy pojazdu oraz cen części i materiałów określonych przez producenta pojazdu. W sytuacji, gdy naprawa pojazdu nie zostanie udokumentowana fakturami ustala się odszkodowanie biorąc za podstawę sposób ustalenia odszkodowania w wariantcie kosztorysowym. Według metody kosztorysowej określonej w § 39 OWU rozmiar szkody częściowej oraz wysokość odszkodowania ustala się na podstawie wyceny ergo Hestia z zastosowaniem norm czasowych napraw określonych przez producenta pojazdu, stawki za roboczogodzinę w wysokości 65 zł brutto za prace blacharskie, mechaniczne i lakiernicze oraz zawartego w ocenie technicznej wykazu części zakwalifikowanych do wymiany wg średnich cen części alternatywnych oraz materiałów alternatywnych, a jeśli brak takich części do rozliczenia przyjmuje się ceny brutto części oryginalnych, które są pomniejszone o procent zużycia eksploatacyjnego. Pozwany rozliczył szkodę wg wariantu kosztorysowego, ponieważ poszkodowany nie przedstawił faktur i rachunków za naprawę pojazdu.

Zdaniem powoda postanowienia OWU AC w zakresie, w jakim uzależniają możliwość skorzystania z rozliczenia szkody wg metody serwisowej, czyli ustalenia wysokości należnego odszkodowania od udokumentowania naprawy pojazdu

poprzez przedłożenie rachunków lub faktur dotyczących robocizny, części zamiennych i materiałów stanowią w świetle art. 385¹ k.c. niedozwolone postanowienia umowne. Powód stwierdził, że niedozwoloną praktyką jest ograniczenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej, pomimo wykupienia droższego wariantu serwisowego, tylko z tego względu, że poszkodowany nie przedstawił faktur dokumentujących naprawę auta. Skoro poszkodowany wykupił wariant (...) ustalenia kosztów naprawy pojazdu, to dla wysokości należnego odszkodowania pozostaje nieistotna okoliczność przedłożenia rachunków i faktur za jego naprawę. Poszkodowany ubezpieczył pojazd w konkretnym wariantcie, za który zapłacił stosowną składkę, a fakt i sposób naprawy uszkodzonego pojazdu pozostają bez wpływu na wysokość należnego odszkodowania wypłacanego z polisy AC. Decyzja poszkodowanego o dokonaniu lub zaniechaniu naprawy nie ma bowiem wpływu na okoliczność doznanego uszczerbku majątkowego. Tymczasem pozwany nie zastosował wariantu serwisowego, bo poszkodowany nie przedstawił faktur i rachunków za naprawę, które nie zostały uzgodnione uprzednio, zaopiniowane i zatwierdzone przez pozwanego.

Wskazać należy, że kwestionowane przez powoda postanowienia OWU określają sposób ustalenia wysokości należnego mu odszkodowania, to jest główne świadczenie strony. Analiza treści OWU wykazała, że sformułowane one zostały w sposób jednoznaczny. Obowiązek naprawienia szkody został w tej umowie określony wariantowo, a wybór wariantu należy od ubezpieczającego. W sposób jednoznaczny i jasny określone zostały zasady, na podstawie których dochodzi do wyliczenia odszkodowania w każdym z możliwych wariantów. Zatem kwestionowane postanowienia nie podlegały weryfikacji na podstawie art. 385(1) k.c.

Niezależnie od powyższego w ocenie Sądu kwestionowane postanowienia OWU nie mają charakteru niedozwolonych klauzul umownych w rozumieniu art. 385(1) k.c.. Uznanie postanowień umownych za niedozwolone wymaga wykazania, iż postanowienia te kształtują prawa i obowiązki poszkodowanego w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz rażąco naruszają jego interesy. Należy zauważyć, że ubezpieczenie autocasco jest dobrowolne, zatem wymaga wyboru ubezpieczonego, który decydując się na podpisanie polisy AC godzi się na warunki ustalone zarówno w umowie jak i w OWU. Przy ubezpieczeniu AC odpowiedzialność Towarzystwa ubezpieczeń jest szeroka. Ubezpieczyciel odpowiada również wtedy, gdy ubezpieczony jest sprawcą wypadku, kolizji, czy odpowiedzialnym za uszkodzenie zarówno cudzego jak i swojego pojazdu. Dodatkowo przy OC ubezpieczyciel może odzyskać wypłacone odszkodowanie, czy to z polisy sprawcy wypadku, czy z Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. W przypadku autocasco odzyskanie odszkodowania nie jest możliwe. Ten fakt powoduje, że ryzyko jakie ponosi ubezpieczyciel jest znacznie większe (wymaga ponoszenia większych kosztów) - niż przy polisie OC. Aby zbilansować rozkład obciążeń ubezpieczyciela, zapisy OWU wprowadzają szereg klauzul ograniczających jego odpowiedzialność trwale lub czasowo, które jednak nie mogą być postrzegane a priori jako klauzule abuzywne. Właściciel uszkodzonego pojazdu zawierając umowę ubezpieczenia AC miał możliwość swobodnego wyboru jednego z przedstawionych wariantów. Z treści umowy, w tym OWU wyraźnie wynikało, że wypłata odszkodowania na zasadach określonych w wariantcie serwisowym nie jest bezwarunkowa ale wymaga spełnienia od ubezpieczonego pewnych przesłanek w tym m.in. przedłożenia faktury za naprawę pojazdu. Warunek ten, w świetle zasady swobody umów, nie może być uznany za szczególnie uciążliwy dla ubezpieczonego czy sprzeczny z dobrymi obyczajami. W treści OWU wskazano również w sposób jasny i niebudzący wątpliwości jakie są konsekwencje niewywiązania się z ww. warunków. Ubezpieczony powyższego warunku nie spełnił, zatem pozwany zastosował postanowienia wiążącej strony umowy i ustalił wysokość odszkodowania wg metody kosztorysowej. Ze względu na wariantowość zawartej umowy AC i zachowany przez pozwanego wybór sposobu ustalenia odszkodowania omawianych ograniczeń przewidzianych w wariantcie kosztorysowym nie można uznać w ocenie Sądu za sprzeczne z dobrymi obyczajami i naruszających rażąco interes ubezpieczonego w rozumieniu art. 385(1) k.c. .

Podkreślenia wymaga, że na gruncie ubezpieczenia majątkowego AC nie ma zastosowania zasada odpowiedzialności deliktowej, w myśl której odpowiedzialność odszkodowawcza powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniona od tego czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy. Zastosowania nie ma również zasada pełnego odszkodowania wyrażona w art. 361par2 k.c. Wysokość należnego odszkodowania wyznaczona jest treścią umowy wiążącej strony. Wariant serwisowy wybrany przez ubezpieczonego, spowodował automatycznie uruchomienie mechanizmu polegającego na tym, że jeżeli poszkodowany nie przedstawił faktur za naprawę samochodu i zakup

części (wcześniej zaakceptowanych przez pozwanego), to musiał się liczyć z ustaleniem odszkodowania według mniej korzystnego wariantu kosztorysowego, co jasno wynikało z treści OWU.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd uznał, że roszczenie powoda odnośnie dopłaty do odszkodowania w kwocie 460,06 zł jest niezasadne. Tym samym kwota roszczenia 1,33 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 462,06 zł od dnia 27 stycznia 2021 r. do dnia 11 lutego 2021 r. również jest nienależna. W zakresie wskazanych kwot roszczenie powoda podlegało zatem oddaleniu.

Oddaleniu podlegało również roszczenie powoda dotyczące kosztów wykonania ekspertyzy prywatnej. Powód trudni się uzyskiwaniem dopłat do zaniżonych odszkodowań wypłacanych z polis przez ubezpieczycieli. Jego działalność polega zatem na sądowym dochodzeniu roszczeń. Jednocześnie zaznaczyć należy, że przed ewentualnym wytoczeniem powództwa konieczne jest ustalenie, czy wypłacone przez ubezpieczyciela odszkodowanie jest w istocie zaniżone, czy też zostało przyznane w prawidłowej wysokości. Zlecając wykonanie ekspertyzy powód ponosi ryzyko. Jeżeli bowiem wypłacone przez ubezpieczyciela odszkodowanie jest prawidłowe, wówczas – co oczywiste – koszt sporządzenia ekspertyzy nie będzie podlegał rekompensacie.

Dodatkowo wskazać należy, że na podstawie z treści danych zawartych w rejestrze KRS powoda, wynika, że przedmiotem jego działalności jest m.in. działalność związana z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat (symbol 66.21. Z). Biorąc pod uwagę zakres działalności powoda Sąd stwierdził, że powód nie udowodnił, iż istniała konieczność zlecenia wykonania kalkulacji napraw w zakresie przekraczającym jego działalność gospodarczą. Powód miał bowiem możliwość w ramach prowadzonej działalności ustalić koszty naprawy. Wobec powyższego roszczenie powoda w zakresie kosztów wykonania prywatnej kalkulacji kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu również podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 2 pkt 2 rozporządzenia MS z 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 265). Powód przegrał sprawę w całości, zatem winien zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty postępowania. Pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego – radcy prawnego (270 zł) oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17 zł). Odsetki od kosztów procesu zasądzono w oparciu o przepis art. 98 § 1¹ k.p.c.